

Шаров С.,

Козлов С.

*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

РОЗРОБКА ПРОГРАМНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАСОБУ З ПРЕДМЕТУ «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я»

В умовах євроінтеграції та освітньої мобільності головною метою сучасної середньої освіти став розвиток особистості учнів та студентів як вищої суспільної цінності. Одним із напрямків розвитку позитивних якостей учнів, формування творчої особистості та її здібностей є впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальний процес. З урахуванням цього, для забезпечення ефективності навчального процесу при викладенні окремих дисциплін добре себе зарекомендували електронні засоби навчального призначення.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, приєднання України до Болонської угоди призвело до перегляду вітчизняної системи освіти. Одним з головних напрямків модернізації вищої та середньої освіти є її інформатизація, яка на сучасному етапі розвивається в напрямку використання сучасних засобів інформатики, навчальних баз даних та інформаційних телекомунікацій з метою інформаційної підтримки освітнього процесу, забезпечення можливості віддаленого доступу учасників навчального процесу до наукової та навчально-методичної інформації [4].

Нинішній стан освіти різних рівнів характеризується активною розробкою та впровадженням новітніх форм та методик навчання, як з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, так і без них. На думку вчених і педагогів, упровадження ІКТ у навчальний процес наповнило теорію і методику освіти новим змістом шляхом застосування нових дидактичних засобів. Так, дослідження Н. Бойко

та А. Байраківського підтверджують, що впровадження та використання ІКТ у навчальному процесі сприяє більш глибокому оволодінню системою знань та вмінь, розвиває пізнавальну діяльність слухача, допомагає формуванню відповідних якостей (особистісних і професійних) [1, с. 248].

Слід зазначити, що зазначених переваг можна досягти за умови наявності відповідного апаратного забезпечення (комп'ютерів, принтерів, локальної мережі тощо), якісного електронного навчального забезпечення та його методично-спланованого використання [3, с. 489]. Оскільки система вищої та середньої освіти певною мірою вже була насичена комп'ютерною технікою, зараз актуальними є питання розробки якісних програмних засобів, які призначені для навчання, управління навчальним процесом тощо.

Одним із перспективних сфер застосування інформаційних технологій в навчальному процесі є використання електронних засобів навчального призначення (ЕЗНП), під якими розуміються засоби навчання, що відтворюються на електронному обладнанні. До них відносяться програмно-педагогічні засоби, електронні ресурси, у тому числі для підтримки дистанційного навчання, електронні навчальні видання тощо [4, с. 5].

Поряд із широким впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес вищої та середньої школи, під час навчання та життєдіяльності повинні забезпечуватися умови здорового образу життя. Саме на це акцентується увага у навчальному змісті предмета «Основи здоров'я», який вивчається учнями протягом 5-9 класів. Серед пріоритетних завдань даного предмету слід виділити формування у школярів певної мотивації для збереження власного здоров'я. Слід наголосити на тому, що інтегрований предмет «Основи здоров'я» передбачає формування в учнів вагомих переконань, які базуються на розвитку потенціалу звичайної людини на різних рівнях: психологічному, духовному, фізичному, соціальному.

Аналіз різноманітних джерел показав, що стосовно друкованих джерел (як вітчизняних, так і зарубіжних) ситуація із викладанням предмету «Основи здоров'я» досить непогана. Однак, виявилася відсутність комп'ютерних програм для вивчення основ здоров'я учнями 6-го класу. Саме це спонукало нас створити відповідний електронний засіб (рис. 1.)

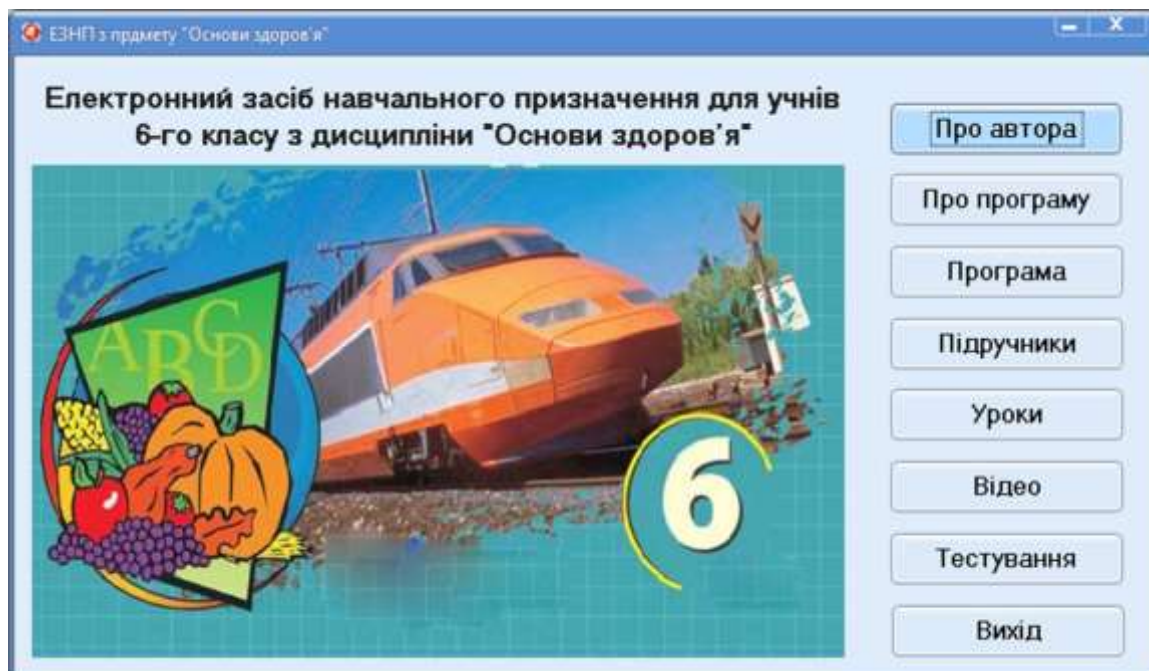

Рис. 1. Головне вікно програмного засобу

Програмний засіб має декілька можливостей, доступ до яких можна отримати за допомогою відповідних кнопок, які розташовані у головному вікні:

1. Про автора – у вікні можна ознайомитися з інформацією про автора розробленої програми.

2. Про програму – розповідається про призначення програмного засобу.

3. Програма – користувач має змогу ознайомитися із міністерською програмою з основ здоров'я 5-9 класів.

4. Підручники – у цьому вікні користувач може ознайомитися із змістом підручників для україномовного та російськомовного навчання.

5. Уроки – це вікно дозволяє переглянути конспекти уроків, що запропоновані учителем у межах вивчення предмету «Основи здоров'я».

6. Відео – користувач потрапляє у теку, де представлені відеофрагменти, які дозволяють отримати додаткову інформацію з основ здоров'я.

7. Тестування – дана функція дає змогу перевірити свої знання за теоретичним матеріалом з навчальної дисципліни.

8. Вихід – вихід з програми.

Коротко охарактеризуємо деякі з можливостей програмного засобу.

Для перегляду інформації про автора електронного засобу навчального призначення для вивчення предмету «Основи здоров'я» слід натиснути кнопку «Про автора» у головному вікні програми. Для перегляду інформації про призначення програми слід натиснути на кнопку «Про програму». Для перегляду програми навчального предмету «Основи здоров'я» для 5-9 класів слід натиснути на кнопку «Програма» у головному вікні програми.

Для перегляду підручників з «Основами здоров'я» слід скористатися кнопкою «Підручники», розташованою у головному вікні. Для перегляду конкретного підручника слід клацнути на відповідну назву у переліку. Слід додати, що є україномовні та російськомовні варіанти підручників одних і тих же авторів.

Для перегляду відеофрагментів користувачу слід натиснути на кнопку «Відео». У вікні буде відображено перелік доступних відео файлів, які можна буде переглянути відповідними програвачами.

Для перегляду конспектів уроків з дисципліни слід скористатися кнопкою «Уроки», розташованою у головному вікні. Для перегляду конкретного уроку користувачу слід клацнути на відповідну назву у переліку. Якщо клацнути на інший урок, то відбудеться його автоматичне завантаження.

Для перевірки засвоєння теоретичних знань користувачу слід натиснути на кнопку «Тестування». Після цього з'являється діалогове вікно, у якому пропонується вибрати певні параметри формування звіту (ПІБ учня, зареєстрованого в системі та назву теми, за якою буде тестування). Після вибору потрібних даних слід натиснути на кнопку «Тест». Після цього з'являється вікно тестування. Тестові завдання передбачають одну правильну відповідь із декількох запропонованих варіантів. Для інформації користувач може слідкувати за кількістю вірних та невірних відповідей. Перехід до наступного питання здійснюється натисканням кнопки «Наступний». Якщо не буде вбрано жодної відповіді, кнопка продовження тесту буде неактивною. Після проходження тестування дані автоматично будуть занесені до бази даних, а вікно закрито.

Отже, користувач має змогу не тільки ознайомитися із програмою навчального предмету та теоретичними відомостями за кожною темою тематичного плану, але і перевірити себе за допомогою блоку контролю. Зазначені можливості дозволять учням 6-го класу краще опанувати навчальним предметом «Основи здоров'я».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Байраківський А. І. Особливості самостійної роботи студентів в умовах запровадження комп'ютерних технологій у навчальному процесі / А.І. Байраківський, Н.І. Бойко // Болонський процес: трансформація навчального процесу у технології навчання: Матеріали III міжнародної науково-методичної конференції ДУІКТ. – К., 2006. – С. 247 – 251.
2. Лапінський В. В. Електронні засоби навчального призначення – світовий досвід й українська освіта / В.В. Лапінський // Вища освіта України. – 2011. – № 3. – в 2-х томах. – Т. 2. – с. 487 – 495.
3. Положення про підготовку навчальних видань та електронних засобів навчального призначення [Текст] / Уклад. В. Т. Горбенко, Г. І. Лоза, І. О. Мікульонок. – К. : НТУУ «КПІ», 2008. – 48 с. – 500 пр.
4. Прокудин Д. Е. Информатизация отечественного образования: итоги и перспективы : [Електронний ресурс] / Д. Е. Прокудин. – Режим доступу: http://anthropology.ru/ru/texts/prokudin/art_inf_edu.html.